Natuurmonumenten

Rondje Fort bij Spijkerboor

Waar: Fort bij Spijkerboor

20 minuten 1 km

Over de route

Verscholen in het polderlandschap van de Beemster ligt Fort bij Spijkerboor; één van de grootste forten van de Stelling van Amsterdam.

De plantengroei rondom het fort is uniek. Van west naar oost zie je de bodem aflopen naar de drasse oever met knotwilgen en riet. Dan volgt het brede water met verscholen waterplanten. Aan de overkant rijst het binnenfort op met overgangen van vochtig tot gortdroog en van zonbeschenen tot schaduwrijk. De afwisseling levert een bijzondere combinatie van planten op. Van blauw walstro op het duinzand tot oranjegekleurd korstmos op het beton.

Fort bij Spijkerboor is een onderdeel van UNESCO werelderfgoed De Stelling van Amsterdam.

Kaart

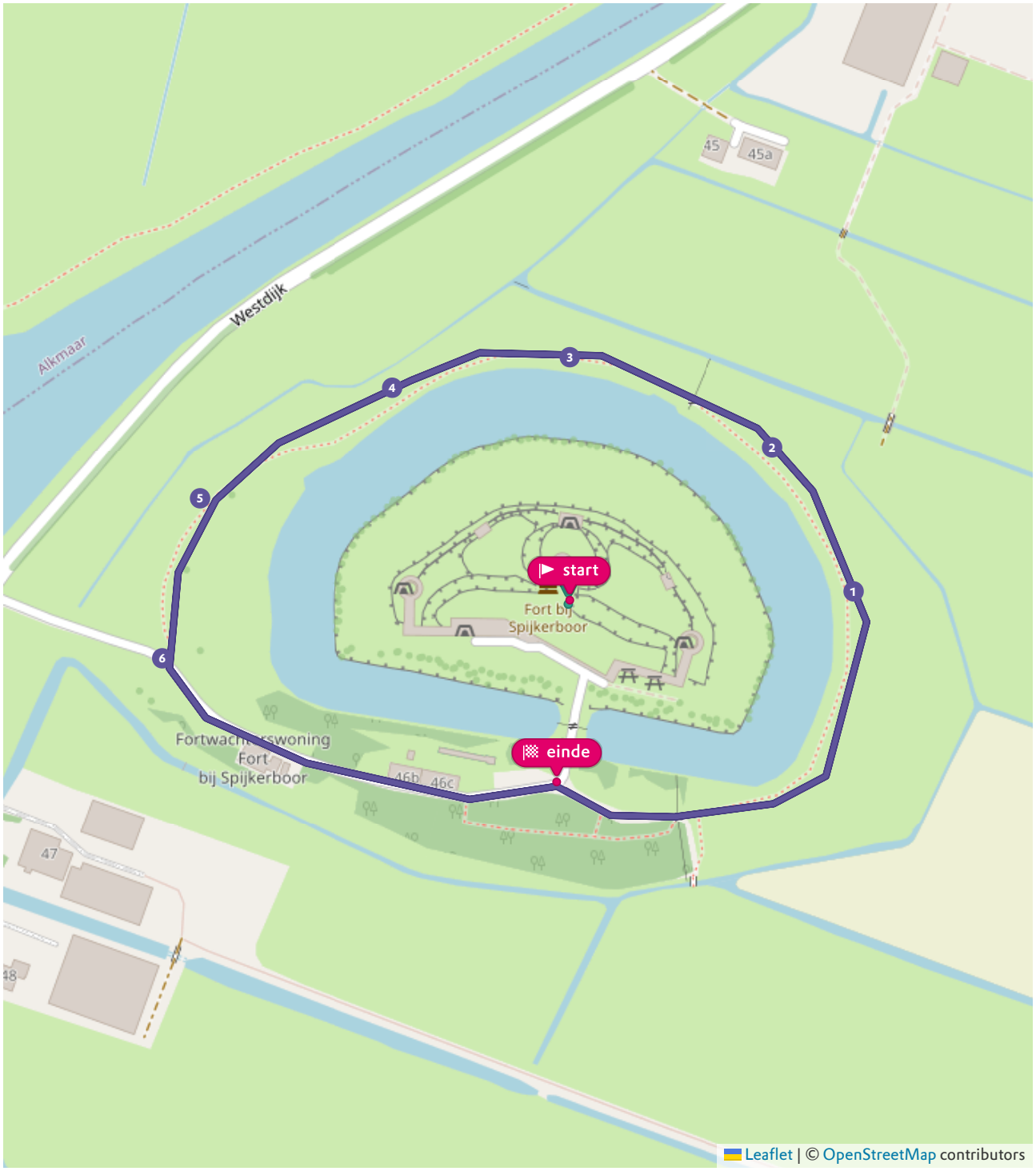
Westdijk
Alkmaar
45
45a
start
Fort bij
Spijkerboor
einde
Fortwachterswoning
Fort
bij Spijkerboor
46b
46c
47
48
1
2
3
4
5
6
Leaflet | © OpenStreetMap contributors

Waar kun je starten

Fort bij Spijkerboor

- Westdijk 46, 1464 PC Westbeemster (NH)

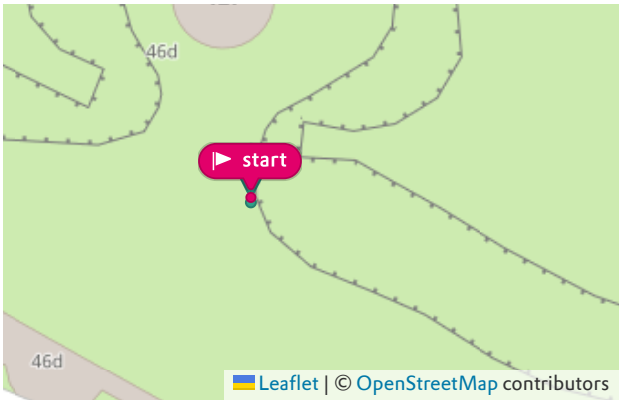

Wat kom je onderweg tegen?

1. Gevangenis

Het fort is ook een tijd als militaire gevangenis gebruikt. Dit is nog te zien aan de tralies voor de ramen, de zware celdeuren en muurtekeningen van gevangenen. In en rond de eerste en tweede wereldoorlog hebben hier allerlei militaire en politieke gevangenen gezeten.

Neem na de wandeling ook nog een kijkje binnen in het fort. Het fort is op een aantal zondagen open van half april tot half september.

2. Winterslaap

Het fort is van oktober tot maart in winterrust. Dan slapen hier vleermuizen. Zij hebben een rustige vochtige plek nodig met een temperatuur rond 10-12 graden. Het fort is voor hen ideaal!

Ook vlinders als de kleine vos en de dagpauwoog gebruiken het fort graag als plaats om te overwinteren.

3. Militair vernuft

Wat Fort bij Spijkerboor zo bijzonder maakt is het gerestaureerde artilleriegeschut in de pantserkoepel met een dubbelloops snelvuurkanon uit 1911. Het is één van de twee bewaard gebleven geschutskoepels met kanon in de hele Stelling. De krachtige kanonnen hebben een bereik van 10 kilometer, genoeg om het stuk tot het volgende fort veilig te stellen.

4. Rust en bescherming

Natuurmonumenten koestert de rust rond het fort. Aan de waterkant is goed te zien hoe de natuur gedijt op het fortterrein. Het water is schoon, omdat het niet in open verbinding staat met de poldersloten. Daardoor heeft de gracht een rijk waterleven met insecten, vissen en vogels. 's Zomers vinden wilde eenden hier bescherming als ze door de rui niet kunnen vliegen. Rietgors en karekiet zingen in de rietkraag hun hoogste lied.

5. Stelling van Amsterdam

De 135 km lange verdedigingslinie rond de hoofdstad werd gebouwd tussen 1880 en 1920. De ring van dijken, sluizen en 46 forten en batterijen beschermde Amsterdam tegen aanvallen van buitenaf. Door een ingenieus systeem kon het land buiten deze ring in twee dagen onder water worden gezet. Goed beschermd, want het water was te ondiep voor schepen en te diep voor man en paard.

6. Route verlengen

Wil je de route verlengen, dan kun je hier de gele route van Wandelnetwerk Noord-Holland oppakken. Deze voert over de slingerende ringdijk van de strakke Beemster, die sinds de drooglegging in 1612 vrij ongeschonden is gebleven en mooi contrasteert met de grillig gevormde veenweidegebieden rondom.

De gele route komt uiteindelijk weer uit bij het startpunt bij Fort bij Spijkerboor op de Westdijk.

Voor het korte rondje volg je de weg links langs de fortwachterswoning terug naar het fort.